

Skrivlig próvtøka, 9. flokkur
mai - júní 2009
Danskt

Heygadrangur: Ingilín Didriksen Strøm tók myndina

Tú skalt velja eitt av hesum evnum:

1	Vi flygter
(se side 2-3)	4	Miljø & Klima
(se side 8-9)
2	En bøn
(se side 4-5)	5	Årstider
(se side 10)
3	Skumring
(se side 6-7)		

1

Vi flygter

Forestil dig, at du er et af børnene på fotografiet.

- Fortæl din historie.

En flygtning er en person, der er forfulgt på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser, og som befinder sig uden for det land, hvor han har statsborgerskab. Man antager, at der er 15 millioner flygtninge på verdensplan, hvoraf størstedelen bor i flygtningelejre i deres hjemland. Kilde: FN's flygtningekonvention fra 1951.

2

En bøn

- Læs digtet.
- Gør rede for, hvad digteren beder om i sit digt.
- Skriv din egen bøn.

1. Herre, gør det stille i mit indre,
sænk din dybe fred i sjæl og sind!
Send mig så i verden ud at lindre
deres nød, som tårer har på kind.

2. Herre, gør det stille i min tanke,
så den kun kan rumme dig og dit,
lad mig så til bange sjæle vanke
for at sige dem, hvad du har lidt.

3. Herre, gør det stille om min færd,
lad mig være en af dine små,
som kan ydmygt vandre frem i verden
med lidt sol, hvor dagene er grå.

4. Herre, gør mig stille, Herre, tag mig
som den mindste tjener i din flok,
da, når alt mit eget ligger bag mig,
i din nåde jeg har mer' end nok.

*Digt af Johannes Møllehave, præst.
292 Mel: Ludvig Rasmussen, 1919.*

3

Skumring

Skriv en novelle, der foregår i et af husene på billedet.

Kravene til novellen er:

- at den skal skrives i datid og i 3. person.
- at den foregår en sensommeraften.
- at den fortæller om en hændelse, der medfører, at en eller flere af beboerne beslutter sig for at flytte.

4 Miljø & klima

Vælg en af følgende opgaver:

1. Kommenter synspunkterne i artiklen:
“Unge tænker mindre på miljøet end voksne.”

eller

2. Forestil dig, at du skal repræsentere Færøerne ved en international ungdomskonference om miljø og klima.

Skriv den tale, du skal holde på konferencen. I din tale skal du blandt andet komme ind på færøske unges viden om, holdning til og interesse for dette emne.

Udbredelse af den arktiske is

(målt i slutningen af august)

Udbredelse 1986

Udbredelse 2005

Udbredelse 2007

Unge tænker mindre på miljøet end voksne

De 16 til 18-årige er mindre miljøbevidste end deres forældre, viser ny undersøgelse.

Af Ulrich F. Quistgaard

Når affaldet bliver sorteret i familiens hjem, er det oftest af mor eller far. De ældste teenagere tænker nemlig mindre på miljøet end deres forældre. Det viser en ny undersøgelse fra Aarhus Universitet, som har studeret 600 familiers vaner og holdninger til miljø.

“De unge synes bare ikke, det er særlig smart eller rebelsk at passe på miljøet,” siger adjunkt Alice Grønhøj.

Hun har ledet universitetets forskningsprojekt siden 2003, hvor de 16 til 18-åriges miljøvaner er blevet sammenlignet med forældrenes. De unge mangler specielt lysten til at skåne miljøet, hvis det går ud over dem selv. “Når hjemmeboende unge køber økologiske madvarer, går det som regel ikke ud over deres egen pengepung. Det er meget vanskeligere for dem at spare på strømmen, for det bremser deres komfort,” forklarer projektlederen.

I Verdensnaturfonden er generalsekretær Kim Carstensen nedslået over undersøgelsens resultater og placerer ansvaret i Undervisningsministeriet.

“Det er en falliterklæring for undervisningen. Man har lagt alt for lidt vægt på biologi og miljøundervisning i alt for mange år. Man må forvente resultater som dette efter sådan en politik,” siger han.

Inden for de sidste par år er biologi dog blevet et eksamensfag med flere timer på skoleskemaet.

Alice Grønhøj mener ikke på samme måde, at skolerne har svigtet. Hun synes tværtimod, at

unge er blevet tvangsfodret med informationer om miljøets tilstand.

“For dem er det ikke nogen nyhed, at de skal tage hensyn til miljøet, for de har hørt om det i skolen og gennem offentlige kampagner, siden de blev født. Vi ser ingen tegn på, at unge skulle have det på samme måde som forældregenerationen, der syntes, det var lidt oprørsk at tage hensyn til miljøet,” siger Alice Grønhøj. Kim Carstensen mener, at unge er et resultat af den tid, de lever i.

“De er vokset op i en tid med overflod, rigdom og højkonjunktur. De har aldrig været i en situation, hvor der har været anledning til at spare på noget som helst,” siger han.

Alice Grønhøj pointerer, at det handler om at sætte et godt eksempel. Forskningen viser nemlig, at forældrenes adfærd har stor betydning for deres børn.

“Hvis forældrene handler økologisk og sorterer affaldet, vil unge også have stor tilbøjelighed til at gøre det. Hvis forældrene omvendt ikke gør det, så kan vi tydeligt se, at det påvirker de unges adfærd negativt,” siger Alice Grønhøj.

I Verdensnaturfonden mener Kim Carstensen, at man skal fokusere på den globale opvarmning og få unge til at forstå, at det er et seriøst problem.

“De synes jo, at forældrene er gammeldags og voksede op i en tid med bilfrie søndage, hvor de skulle spare på alting. Vi skal vise dem, at der er nogle nutidige meget reelle og alvorlige årsager til at spare på energien,” siger generalsekretæren.

5

Årstider

Lad dig inspirere af disse malerier.

- **Skriv et essay om årstider.**

Essay: En kort, skriftlig og personlig fremstilling af et emne, ofte af en litterær, filosofisk, æstetisk eller historisk art.

Billederne er fra: www.preisler.dk

